

SZENT ÁGOSTON REGULÁJA

Mindenekelőtt, szeretett testvéreim, Istent szeressétek, aztán a felebarátot, mert ezek a nekünk adott legfőbb parancsok.

I. AZ ISTEN FELÉ IRÁNYULÓ TESTVÉRI KÖZÖSSÉG

1. Íme ezek a szabályok, amelyeket előírunk, hogy a monostorban letelepedve megtartsátok:
2. Először is azért gyűltetek össze, hogy egyetértésben lakjatok a monostorban, és egy szív, egy lélek legyetek Istent keresve.

A vagyonszövetség

3. Semmit se mondjatok sajátotoknak, legyen mindenetek közös. Elöljárótok ossza ki mindegyikötöknek az élelmet és a ruhát, azonban ne egyenlően, hanem inkább kinek-kinek szükséglete szerint, hiszen teherbírástok sem egyenlő. Így olvassátok ugyanis az Apostolok Cselekedeteiben: "Mindenük közös volt és mindenkinek adtak belőle a szükséghez mérten." (ApCsel 4,32. 35)
4. Akiknek volt valamijük a világban, amikor a monostorba léptek, adják azt szívesen a közösbe.
5. Akiknek viszont semmijük sem volt, ne keressék a monostorban azt, amivel odakint sem bírtak. Nincstelenségük ellenére mégis kapják meg, amire szükségük van, még ha szegénységük, amikor kint éltek, még a szükségest sem adta meg nekik. Ne tartsák azonban magukat boldognak csupán azért, mivel megtalálták azt a táplálékot és ruházatot, amelyet kint nem tudtak megszerezni.

Az alázat, mint a testvéri együttélés feltétele

6. Ne járjanak magasra emelt fejjel amiatt, hogy olyanok lettek társai, akikhez közeledni sem mertek volna a világban, hanem szívüket emeljék fel és ne a hiú földi javakat keressék. Nehogy az történjék, hogy a monostorok a gazdagoknak lesznek hasznára, a szegényeknek pedig nem, mivel az ottani gazdagok megalázkodnak, az ottani szegények viszont fölfuvalkodnak.
7. Ezzel szemben azok, akik a világban valakinek látszottak, ne vessék meg azon testvéreiket, akik szegénysorból érkeztek ebbe a szent közösségbe. Inkább arra törekedjenek, hogy ne gazdag rokonaik méltóságával, hanem szegény testvéreik társaságával büszkélkedjenek. Ne kérkedjenek, ha a közös élethez javaikkal valamiképp hozzájárultak, és azért, mert gazdagságukat odaadják a monostornak, ne legyenek kevélyebbek, mint ha ugyanazt a világban élveznék. Minden más gonoszság rossz tettekben válik nyilvánvalóvá, a gőg azonban befurakodik a jó tettekbe, hogy azok tönkremenjenek. És mit használ a javakat szétosztani a szegényeknek és szegénnyé lenni, ha a szerencsétlen lélek a gazdagság megvetése által még gőgösebb lesz, mint akkor volt, amikor azt birtokolta?
8. Éljetek tehát mindnyájan békében és egyetértésben, kölcsönösen tiszteljétek egymásban Istent, akinek templomai lettetek.

II. AZ IMÁDSÁG

1. Imádkozzatok állhatatos buzgósággal a meghatározott órákban és ideig.
2. Az oratóriumban senki se tegyen mást, mint azt, amire az a hely való, és amiről nevét kapta. Ha tehát egyesek a megállapított órákon kívül is imádkozni akarnak, mert idejük engedi, ne akadályozza őket olyasvalaki, aki úgy véli, ott valami más teendője van.
3. Amikor zsoltárokkal és himnuszokkal Istenhez imádkoztok, szívetek arról elmélkedjék, amit ajkatokkal kimondtok.
4. Csak azt énekeljétek, amiről olvassátok, hogy énekelni kell. Ha nem ének van előírva, ne énekeljétek.

III. AZ ÉTKEZÉS ÉS A BÖJT

1. Testeteket az ételben és az italban böjttel és önmegtagadással fékezzétek meg, amennyire egészségtek megengedi. Ha azonban valaki nem tud böjtölni, legalább étkezésen kívül ne vegyen magához semmi ételt, hacsak nem beteg.
2. Amikor asztalhoz ültök, míg csak onnan fel nem keltek, hallgassátok zajongás és vita nélkül, amit a szokás szerint olvasnak. Ne csak ajkatok fogadja az ételt, hanem fületek is éhezze Isten igéjét.
3. Ha a korábbi életmódjuk miatt gyengébb alkatúak más ételt kapnak, ez ne keltsen visszatetszést, se ne tűnjék igazságtalanságnak azok számára, akiket más életmód erősebbé tett. Ne tartsák szerencsésebbnek azokat, akik olyasmit vesznek magukhoz, amit ők nem esznek, inkább örüljenek, hogy ők bírják, amit amazok nem bírnak.
4. S ha azoknak, akik monostorba lépésük előtt előkelőbb életmódot szoktak meg, valami olyan ételt, ruhát, fekvőhelyet és takarót adnak, amit az erősebbeknek s ezért szerencsésebbeknek nem adnak, fontolják meg azok, akiknek nem adnak, hogy emezek világi életükhöz képest milyen szerény körülmények közé jutottak, jóllehet a testileg edzettebbek igénytelenségét soha nem tudják elérni. Ha néhányan többet kapnak, nem kell mindenkinek ugyanazt akarnia. Ez ugyanis nem tiszteletből, hanem inkább megértésből történik. Nem fordulhat elő az a felháborító visszásság, hogy a monostorban, ahol a gazdagok, amennyire csak lehet, szűkösen élnek, a szegények dúskáljanak.
5. A betegek természetesen kevesebbet kapnak enni, hogy állapotuk rosszabbra ne forduljon, betegségük után viszont úgy kell bánni velük, hogy minél gyorsabban megerősödjenek. Még ha a világban a legszegényebb sorban éltek is, az iménti betegség ugyanolyan helyzetbe hozta őket, mint előző életmódjuk a gazdagokat. Mihelyt azonban visszanyerték előbbi erejüket, térjenek vissza ahhoz az életmódhoz, ami annál jobban illik Isten szolgálóihoz, minél igénytelenebb. Felgyógyulván ne áhítozzanak arra, amire betegségük miatt volt szükségük. Azok a testvérek tartsák magukat gazdagabbnak, akik erősebbek a mértékletesség megtartásában. Jobb ugyanis kevesebbel beérni, mint többel bírni.

IV. AZ ÖNFEGYELEM ÉS A TESTVÉRI RENDREUTASÍTÁS

Életetekkel nyerjétek meg Isten tetszését, aki bennetek lakik

1. Ruházatotok ne legyen feltűnő. Ne ruháitokkal, hanem magatartásotokkal akarjatok tetszeni.
2. Amikor útra keltek, menjetek együtt. Miután odaértetek, ahová indultatok, maradjatok együtt.
3. Járásokban, magatartásokban, viselkedésekben semmi se legyen, ami bárki tekintetét sértené. Viselkedjétek megszentelt életállapototokhoz illően.
4. Ha netán nőt láttok, ne szögezzétek rá szemeteket. Amikor kimentek a monostorból, nem tilos ugyan nőket látnotok, bűn viszont őket megkívánni, vagy tőlük várni ugyanezt. A nők iránti vágy nem csupán az érintés és az érzelm által ébred fel, hanem már a tekintet is kölcsönösen vágyat ébreszt. Ne mondjátok, hogy tiszta lelkűek vagytok, ha szemetek tisztátalan, mert a tisztátalan szem a tisztátalan szív hírnöke, és az egymásba kapcsolódó tekintetek, bár hallgat a nyelv, tisztátalan szívekről tanúskodnak, melyek a testi vágy következtében kölcsönös hevületben lelik örömeiket. A testek érintetlenek maradnak ugyan a tettelegesség szennyétől, az igazi tisztaság azonban már elhagyta erkölcsi énjüket.
5. Aki nőre szegezi tekintetét, s kedvére van, ha az meg őreá néz, ne gondolja, hogy más nem látja, amikor így tesz. Nagyon is látják, még hozzá olyanok, akikre nem is gondol. De ám maradjon rejtve és ne lássa senki emberfia, hogyan kerül el annak vigyázó tekintetét, aki elől semmit sem lehet elrejteni? Vagy azért tételezzük fel, hogy nem látja, mivel annál türelmesebben lát, minél bölcsebb? Isten nemtetszésétől féljen tehát a szentségre törekvő férfi, hogy ne akarjon bűnös módon nőnek tetszeni. Őrá gondoljon, aki mindent lát, hogy ne tekintsen bűnösen nőre. Őtőle ajánlatos ilyenkor félnie, akiről írva van: "Utálatos az Úr előtt a gonosz tekintet." (Péld 27,20)
6. Amikor tehát együtt vagytok a templomban, vagy bárhol, ahol nők is vannak, kölcsönösen őriztétek egymás tisztaságát. A bennetek élő Isten így is meg fog benneteket magatoktól őrizni.

A testvéri rendreutasítás

7. Ha közületek valakiben észreveszitek a tekintet imént említett szertelenségét, azonnal figyelmeztessétek, hogy többre ne vetemedhessen, hanem minél hamarabb térjen jobb belátásra.
8. Ha azonban e figyelmeztetés ellenére azt látjátok, hogy aznap vagy később ugyanúgy cselekszik, jelentse be, aki ezt észreveszi, mivel már egy megsebzett gyógyításáról van szó, előbb azonban avasson be az ügybe egy vagy két másik testvért, hiszen ketten vagy hárman rávehetik őt arra, hogy az illő szigorúsággal fenyítse magát. Ne tartsátok magatokat rosszindulatúnak, midőn ezt jelentitek. Sőt, egyáltalán nem vagytok hibátlanok, ha hallgatástok által veszni hagyjátok testvéreiteket, jóllehet az ügyet jelentve, megjavíthatnátok. Ha testvérednek seb volna a testén, s félve a gyógyítástól ezt el akarná titkolni, nemde kegyetlen lennél, ha ezt elhallgatnád, de irgalmas, ha bejelentened? Mennyivel inkább jelenteni tartozol, hogy szívének sebe végzetesen el ne üszkösödjék.

9. Mielőtt azonban másokat beavatnátok, — hogy tagadása esetén meggyőzzék, ha figyelmeztetéseket semmibe se veszi, — előbb az előjárónak kell szólni. Ő négy szemközt intheti meg, hogy a többiek ne szerezzenek róla tudomást. Ha azonban tagad s színleg semmiről sem tud, akkor mások bevonása szükséges, hogy az egész közösség jelenlétében ne egy tanú vádolja, hanem ketten vagy hárman szolgáltatassanak bizonyosságot. Ha beismerést tett, akkor az előjáró vagy az erre illetékes idősebb testvér ítélete szerint szabják ki rá a javító célzatú büntetést. Ha ezt nem akarja vállalni küldjék el a közösségből, még ha ő maga nem akarna is távozni. Ez sem kegyetlenség, hanem a könyörület megnyilvánulása azok iránt, akiket bűne fertőzetével romlásba döntene.
10. Amit a merész tekintetről mondtam, azt figyelmesen és hűségesen tartsátok meg a többi bűn felfedésére, megakadályozására, bejelentésére és megbüntetésére vonatkozóan is. Szeressétek az embert, de a bűnt gyűlöljétek.
11. Ha azonban valaki már annyira jutott a rosszban, hogy egy nőtől titokban levelet vagy valami ajándékot elfogad, de ezt önszántából bevallja, bocsássanak meg neki és imádkozzanak érte. Ha viszont rajtakapják és bizonyíthatják, akkor az idősebb testvér vagy az előjáró ítélete szerint nagyobb szigorral büntessék meg.

V. A KÖZÖS VAGYON KEZELÉSE ÉS A BETEGEK GONDOZÁSA

Az öltözködés és a szeretet belső magatartása

1. Ruháitokat tartsátok együtt, egy vagy két vagy annyi testvérré bízva, akik rendben tudják tartani, nehogy a moly kárt tegyen bennük. S amint egy éléskamrából táplálkoztok, ugyanúgy egy ruhatárból öltözködjétek. S ha lehet, ne törődjétek azzal, hogy az évszakok szerint éppen milyen ruhát kaptok, hogy azt kapja-e valaki, amit beadott, vagy mást, ami egy másiké volt. Mégis, senkitől se tagadják meg azt, amire szüksége van. Ha ebből elégedetlenség vagy zúgolódás származik, mivel valaki zokon veszi, hogy rosszabbat kapott, mint amije előzőleg volt, s méltatlannak tartja, hogy olyan ruhát vegyen magára, amelyet testvére már viselt, akkor megítélhetitek, mennyire híjával van szíve belső öltözetének az, aki a test ruhája miatt civakodik. S még ha gyöngökezően eltűrik is, hogy azt kapjátok vissza, amit hordtatok, azt egy helyen és ruhatárosok közös felügyelete alatt tartsátok.
2. Senki se dolgozzék magának, hanem minden tevékenységtek a köz javára irányuljon, sőt nagyobb buzgalommal és vidámabb készséggel, mintha egyedül csak magatoknak csinálnátok valamit. A szeretet ugyanis, amint meg van írva, "nem keresi a magát" (1Kor 13,5), ami azt jelenti, hogy a köz érdekeit helyezi az egyén, és nem az egyénét a köz érdeke elé. És ezért minél inkább a köz ügyével törődtök, s nem saját ügyetekkel, annál jobban haladtok a lelki életben. Így, a szükséges ideigvalók használatában az tűnjék elő, ami örökre megmarad: a szeretet.
3. Következésképp, még ha valaki monostorban élő gyermekeinek vagy hozzátartozóinak valamit, valamiféle ruhát vagy más szükségesnek vélt dolgot hoz, ezt ne fogadják el titokban, hanem bízzák az előjáró döntésére, hogy a közösbe téve azt annak adja, akinek szüksége van rá. Ha valaki egy kapott ajándékot eltitkol, úgy ítélik el, mintha lopott volna.

4. Ruháitokat az előjáró intézkedése szerint mossátok akár ti, akár a megbízott testvérek, nehogy a tiszta ruha túlzott igénye belsőleg beszennyezze lelketeket.

A betegek gondozása

5. A fürdést, akinek betegség miatt erre szüksége van, semmiképp se tagadják meg; történjék az ellenkezés nélkül, az orvostudomány javallata szerint, úgy, hogy ha a beteg nem akarja is, az előjáró parancsára tegye meg, amit egészsége végett tennie kell. Ha ellenben akarná, de ez számára nem üdvös, az előjáró ne engedjen kívánságának. Olykor ugyanis azt hiszik, hogy valami, mert jólesik, hasznos, pedig valójában ártalmas.
6. Végül ha Isten szolgálja fájdalomról beszél, bár ez a fájdalom rejtve marad testében, habozás nélkül hinni kell neki; mégis, ha a fájdalom gyógyítására olyat kér, ami kellemes, ha csak nem biztos hatású, az orvostól kell tanácsot kérni.
7. Fürdőbe vagy szükséges esetben máshová ne menjenek kevesebben, mint ketten vagy hárman. S bárhová kell mennie, ne azokkal induljon, akikkel ő szeretne, hanem akiknek az előjáró megparancsolja.
8. A betegek vagy a lábadozók vagy akár lázmentes gyengélkedők gondját bízzák egy valakire, hogy aztán az kérje az éléstárból, amit szükségesnek lát.

A közös vagyon kezelése

9. Akiket ez éléstárral vagy a ruhákkal vagy a könyvekkel bíznak meg, szolgálják testvéreiket morgolódás nélkül.
10. Könyveket naponta és bizonyos órákban kérjenek. Aki ezen órán kívül kér, ne kapjon.
11. Ruhát és lábbelit, amikor erre szükség van, adjanak késlekedés nélkül azok, akikre ez rá van bízva.

VI. A BOCSÁNATKÉRÉS ÉS A SÉRTÉS MEGBOCSÁTÁSA

1. Veszekedés vagy ne legyen köztetek, vagy a leggyorsabban vessetek neki véget, különben a harag gyűlöletté fajul, s akkor a szálka gerendává válik, és a lélek gyilkossá lesz. Így olvassátok ugyanis: "Aki testvérét gyűlöli, az gyilkos." (1Jn 3,15)
2. Ha valaki szidalmazással vagy gyalázkodással vagy akár bűn emlegetésével megsérti a másikat, amilyen gyorsan csak lehet, nyújtson elégtételt azért, amit tett, a sértett pedig haladéktalanul bocsásson meg. Ha viszont kölcsönösen megsértették egymást, imáitokra, amelyek minél gyakoribbak, annál hatékonyabbak, kölcsönösen bocsásson meg egymásnak. Sokkal jobb, ha valakit gyakran kísért ugyan a harag, de aztán, elismerve igazságtalanságát, siet bocsánatot kérni a sértett féltől, mint ha valaki nehezebben gerjed haragra, de a bocsánatkérésre is lassabban hajlik.

Aki viszont soha nem hajlandó bocsánatot kérni, vagy nem teljes szívéből teszi, jogtalanul van a monostorban, még ha nem küldik is el innen. Tartózkodjatok tehát a keményebb szavaktól. Ha mégis ilyen szó elhagyná ajkatokat, ne restelljétek, hogy ugyanaz a száj gyógyítson, amelyik a sebet okozta.

- Amikor azonban a fegyelem követelménye a fiatalabb testvérek rendreutasítása esetén kemény szavakra készíteneteket, ha úgy érzitek is, hogy túlléptétek a határt, nem kötelelességtek tőlük bocsánatot kérni, nehogy a túlságos megalázkodás miatt a kormányzás tekintélye meginogjon az alátok rendelték előtt. Bocsánatot kell kérnetek azonban a mindenek Urától, aki tudja, hogy azokat, akiket a jogosnál netán erősebben megdorgáltatok, milyen jóakarattal szeretitek. Ne testi, hanem lelki szeretet uralkodjék köztetek.

VII. AZ ELŐLJÁRÓKNAK VALÓ ENGEDELMESSÉG ÉS AZ Ő FELADATUK

- Elöljárótoknak mint atyának engedelmeskedjétek, adjátok meg neki a tiszteletet, nehogy megsértésétek benne Istent. Még inkább engedelmeskedjétek az idősebb testvérnek, aki mindnyájatokra gondot visel.
- Hogy tehát mindezt megtartsák, és ha valamit nem tartottak meg, azt ne hagyják annyiban, hanem tegyék jóvá és javítsák ki, arra elsősorban az előljárónak legyen gondja; úgyhogy mindarról, ami meghaladja az ő hatáskörét vagy erejét, beszámol az idősebb testvérnek, aki fölöttetek nagyobb tekintéllyel bír.
- Aki előljárótok, ne azért tartsa magát szerencsésnek, mert hatalommal kormányoz, hanem, azért, mert szeretettel szolgál. Tisztelet tekintetében első legyen köztetek, Isten előtt azonban félelemmel boruljon lábatokhoz. Jócselekedeteivel adjon mindenkinek példát, fegyelmezze a nyugtalanokat, bátorítsa a kishitűeket, támogassa a gyöngéket, legyen mindenkivel türelmes. Szívesen tartsa meg a fegyelmet, és ennek megtartására ébresszen félelmet. S jóllehet mindkettő szükséges, inkább kívánja azt, hogy szeressétek, mintsem hogy féljétek tőle, mindig arra gondolva, hogy majd számot kell adnia rólatok Istennek.
- Amikor tehát szívesen engedelmeskedtek, nemcsak magatok iránt vagytok könyörületesekek, hanem iránta is, mivel köztetek magasabb helyen állva nagyobb veszélyben is forog.

VIII. A REGULA MEGTARTÁSA

- Adja meg az Úr, hogy mindezt szerető gonddal tartsátok meg, mint a lelki szépség szerelmesei; jó magatartásokkal áraszátok Krisztus jó illatát, nem mint a törvény alatt görnyedő rabszolgák, hanem mint a kegyelem szabad gyermekei.
- Hogy pedig ebben a kis könyvben mint tükörben meglássátok magatokat, s hogy feledékenységéből valamit el ne hanyagoljatok, olvassátok el hetente egyszer. És ha úgy találjátok, hogy megteszitek, ami benne le van írva, adjátok hálát az Úrnak, minden jó adományozójának. Ha viszont valamelyikőtök valami hiányosságot vesz észre, bánja meg a múltat, legyen óvatos a jövőben, imádkozzék, hogy bűne bocsánatot nyerjen, és ne essék kísértésbe. Amen.